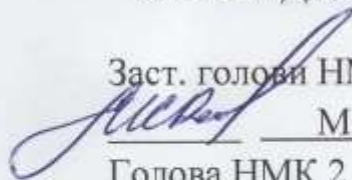

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра права (№ 702)

ЗАТВЕРДЖУЮ

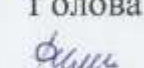
Заст. голови НМК 1

 М. С. Романов

Голова НМК 2

 Д. М. Крицький

Голова НМК 3

 Л. О. Філіпковська

« 31 » 08 2021 р.

**СИЛАБУС ВИБІРКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Конституційні права та обов'язки людини і громадянина

(назва навчальної дисципліни)

Спеціальності: усі спеціальності, за якими відбувається підготовка здобувачів в університеті

Освітні програми: усі освітні програми відповідних спеціальностей, за якими відбувається підготовка здобувачів в університеті

Рівень вищої освіти: *початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти, перший (бакалаврський)*

Силабус введено в дію з 01.09.2021 року

Харків – 2021 р.

Розробник: Савчук О. О., к.ю.н.

(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

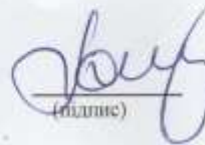
(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри права

Протокол № 1 від « 31 » серпня 2021 р.

Завідувач кафедри д.ю.н., доцент

(Науковий ступінь і вчене звання)

Спіцина Г.О.

(ініціали та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

Зоб. вип. осв. Горбач І., 7062, 44.

(підпис)

Горбач І.

(ініціали та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

Савчук Олена Олександрівна, к.ю.н., o.savchuk@khai.edu

Сферу наукових інтересів становлять проблеми екологічного права, земельного права, природоресурсного права; конституційне право, господарське право; митне право.

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна 1-й (2-й), залежно від навчального плану

Обсяг дисципліни: 3 кредитів ЄКТС/90 годин, у тому числі аудиторних – 48 год., самостійної роботи здобувачів – 42 год.

Форма здобуття освіти – *денна*

Дисципліна *вибіркова*

Види навчальної діяльності – *лекції, семінарські заняття*

Види контролю – *модульний контроль, залік*

Мова викладання – *українська*

Пререквізити – *основи правознавства*

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета:

Підготовка професіоналів, які мають високу правову свідомість та правову культуру, володіють необхідними професійними знаннями та практичними навичками в галузі конституційних прав та обов'язків людини і громадянина; приймати обґрунтовані та основані на діючому законодавстві рішення в рамках своєї майбутньої компетенції.

Завдання:

- дати студентам ґрунтовні знання з конституційних прав та обов'язків людини і громадянина з урахуванням особливостей правового регулювання даних правовідносин у сучасних умовах;
- сформувані у студентів уміння на практиці застосовувати здобуті знання з конституційних прав та обов'язків людини і громадянина;
- сформувані навички самостійної роботи, що уможливить безперервно поглиблювати, поповнювати й оновлювати знання в галузі конституційних прав та обов'язків людини і громадянина;
- сприяти формуванню правничого світогляду, правосвідомості, правової культури та правничого мислення

Компетентності, які набуваються:

- Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що

передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми
- Знання і розуміння соціальної природи конституційних відносин та їх правового регулювання.
- Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.
- Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.
- Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.
- Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.
- Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Очікувані результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- історичний досвід конституційного будівництва, основи теорії Конституції;
- характеристики загальних засад конституційного ладу України;
- конституційну регламентацію прав, свобод та обов'язків людини і громадянина;
- характеристики конституційно-правового регулювання виборів та референдуму;
- конституційні положення організації та функціонування законодавчої, виконавчої та судової влади в Україні;
- конституційно-правові основи територіального устрою України;
- конституційно-правові основи місцевого самоврядування в Україні; вміти:
 - володіти конституційно-правовими поняттями і категоріями;
 - використовувати знання з навчальної дисципліни в практичній діяльності;
 - відслідковувати зв'язки норм конституційного права з нормами інших галузей права;
- в межах допустимого давати аналіз і тлумачення норм конституційного права;
- використовувати конституційно-правові процедури захисту прав і свобод людини і громадянина;

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовий модуль I. Загальна частина

Тема 1. Основні поняття теорії права

Лекція 2 год, семінарське заняття 2 год., самостійна робота 8 год

Місце і роль права в системі соціальних норм. Право і мораль. Поняття, ознаки, сутність і зміст права, його функції та джерела. Система права і система законодавства. Правові норми: поняття, ознаки та структура. Правові відносини. Юридичні факти.

Самостійна робота – опрацювання питань відповідно до переліку (1-4 питання)

Тема 2. Основні засади конституційного ладу в Україні

Лекція 2 год, семінарське заняття 2 год., самостійна робота 8 год

Загальна характеристика засад конституційного ладу України. Конституційні права і свободи людини і громадянина в Україні. Інститут громадянства в Україні.

Самостійна робота – опрацювання питань відповідно до переліку (5-8 питання)

Тема 3. Конституційно-правовий статус людини і громадянина

Лекція 2 год, семінарське заняття 2 год., самостійна робота 8 год

Поняття “основні права і свободи людини та громадянина”. Співвідношення прав і свобод людини та громадянина. Характерні риси основних прав і свобод. Покоління прав людини. Основні положення Загальної декларації прав людини від 10.12.1948 р., Міжнародного пакту про громадянські і політичні права 1966 р., Міжнародного пакту про економічні, соціальні та культурні права 1966 р. Відображення положень міжнародних пактів у конституційному законодавстві України. Природні (невід’ємні) права людини та громадянина, їх відмінність від позитивних прав. Індивідуальні й колективні права.

Самостійна робота – опрацювання питань відповідно до переліку 9-11 питання)

Тема 4. Особисті (громадянські) права та свободи людини і громадянина

Лекція 2 год, семінарське заняття 2 год., самостійна робота 8 год

Значення особистих (громадянських) прав і свобод громадян України на сучасному етапі, їх конституційне закріплення. Конституційні положення про недоторканність особи, недоторканність житла. Право громадян на судовий захист від посягань на честь і гідність, життя і здоров’я, особисту свободу, оскарження дій службових осіб, державних органів і громадських організацій,

свободу віросповідання. Свобода пересування і право на вільний вибір місця проживання. Право на доступ до інформації.

Самостійна робота – опрацювання питань відповідно до переліку (12-15 питань)

Тема 5. Політичні права та свободи людини і громадянина

Лекція 2 год, семінарське заняття 0 год., самостійна робота 8 год

Значення основних політичних прав і свобод громадян для розвитку демократії у нашій країні, їх закріплення в чинній Конституції України і в поточному конституційному законодавстві. Право громадян брати участь в управлінні державними і громадськими справами, в обговоренні й прийнятті законів і рішень загальнодержавного й місцевого значення, обирати і бути обраними, свобода слова і друку, зборів, мітингів, вуличних походів і демонстрацій, пікетів, маршів. Право громадян України на об'єднання в політичні партії, громадські організації.

Самостійна робота – опрацювання питань відповідно до переліку (16-20 питань)

Тема 6. Економічні права та свободи людини і громадянина

Лекція 2 год, семінарське заняття 0 год., самостійна робота 8 год

Екологічні права громадян. Право громадян на користування досягненнями культури, свобода наукової, технічної і художньої творчості.

Самостійна робота – опрацювання питань відповідно до переліку (21-25 питань)

Тема 7. Соціальні права та свободи людини і громадянина

Лекція 2 год, семінарське заняття 2 год., самостійна робота 8 год

Основні соціально-економічні права громадян України, їх конституційно-правове регулювання. Характеристика права на працю, відпочинок, охорону здоров'я, матеріальне забезпечення у старості, у разі хвороби, повної або часткової втрати працездатності, втрати годувальника. Право громадян на житло, освіту, гідний рівень життя. Право на страйк.

Самостійна робота – опрацювання питань відповідно до переліку (26-30 питань)

Тема 8. Поняття та види конституційних обов'язків людини і громадянина

Лекція 2 год, семінарське заняття 0 год., самостійна робота 6 год

Поняття “основні обов'язки”. Взаємозв'язок основних прав і свобод громадян України з їх обов'язками. Конституційно-правове регулювання

обов'язків. Характеристика основних обов'язків людини та громадянина в Україні. Питання гарантування реалізації основних обов'язків громадян України. Механізми забезпечення реалізації основних обов'язків громадян України.

Самостійна робота – опрацювання питань відповідно до переліку (31-33 питання)

Модульний контроль 2 год.

II. Особлива частина

Тема 9. Органи державної влади та місцевого самоврядування України

Лекція 2 год, семінарське заняття 2 год., самостійна робота 8 год

Конституційний принцип поділу державної влади. Система державних органів в Україні. Верховна Рада України. Конституційно-правовий статус Президента України. Система органів виконавчої влади України. Конституційні засади місцевого самоврядування в Україні.

Самостійна робота – опрацювання питань відповідно до переліку (34-38 питання)

Тема 10. Конституційні засади організації та здійснення правосуддя в Україні

Лекція 2 год, семінарське заняття 0 год., самостійна робота 8 год

Поняття, основні ознаки та принципи правосуддя в Україні. Судова система України. Суди загальної юрисдикції. Конституційний Суд України. Правовий статус суддів.

Самостійна робота – опрацювання питань відповідно до переліку (39-45 питання)

Тема 11. Конституційні засади діяльності правоохоронних та правозахисних органів України

Лекція 2 год, семінарське заняття 0 год., самостійна робота 8 год

Поняття, система і функції правоохоронних органів України. Поняття, система і завдання органів прокуратури України. Поняття та система органів внутрішніх справ України. Основні завдання і функції поліції. Правозахисні органи України.

Самостійна робота – опрацювання питань відповідно до переліку (46-49 питання)

Тема 12. Цивільне право України

Лекція 2 год, семінарське заняття 0 год., самостійна робота 8 год

Поняття, принципи, функції і система цивільного права України. Загальна характеристика цивільного законодавства. Цивільний кодекс України. Цивільно-правові відносини. Поняття і форми права власності в Україні. Суб'єкти права власності та захист їх прав.

Самостійна робота – опрацювання питань відповідно до переліку (50-52 питання)

Тема 13. Основи сімейного права України

Лекція 2 год, семінарське заняття 0 год., самостійна робота 8 год

Поняття та принципи сімейного права України. Загальна характеристика Сімейного кодексу України. Сім'я за сімейним законодавством. Порядок укладення та припинення шлюбу. Особисті немайнові та майнові права і обов'язки подружжя. Права та обов'язки батьків і дітей. Позбавлення батьківських прав. Опіка та піклування. Патронат.

Самостійна робота – опрацювання питань відповідно до переліку (53-55 питання)

Тема 14. Основи трудового права України

Лекція 2 год, семінарське заняття 2 год., самостійна робота 8 год

Поняття і система трудового права України. Загальна характеристика Кодексу законів про працю України. Колективний і трудовий договори. Підстави та порядок припинення трудового договору. Поняття і види робочого часу і часу відпочинку. Особливості праці жінок та молоді. Трудова дисципліна. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність. Індивідуальні й колективні трудові спори.

Самостійна робота – опрацювання питань відповідно до переліку (56-57 питання)

Тема 15. Основи адміністративного права України

Лекція 2 год, семінарське заняття 2 год., самостійна робота 8 год

Поняття, предмет, метод і структура адміністративного права України. Джерела адміністративного права. Загальна характеристика Кодексу України про адміністративні правопорушення. Поняття і сутність державного управління та його співвідношення з виконавчою владою. Адміністративно-правові норми та адміністративно-правові відносини.

Самостійна робота – опрацювання питань відповідно до переліку (58-59 питання)

Тема 16. Основи кримінального права України

Лекція 2 год, семінарське заняття 0 год., самостійна робота 6 год

Поняття і система кримінального права України. Загальна характеристика Кримінального кодексу України. Поняття, ознаки, види та склад злочину. Кримінальна відповідальність. Види кримінальних покарань. Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх.

Самостійна робота – опрацювання питань відповідно до переліку (60 питань)

Модульний контроль 2 год.

Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Основні засади конституційного ладу в Україні	2
2	Тема 2. Конституційно-правовий статус людини і громадянина	2
3	Тема 3. Особисті (громадянські) права та свободи людини і громадянина	2
4	Тема 4. Поняття та види конституційних обов'язків людини і громадянина	
	Модульний контроль	2
5	Тема 5. Органи державної влади та місцевого самоврядування України	2
6	Тема 6. Конституційні засади організації та здійснення правосуддя в Україні	2
7	Тема 7. Конституційні засади діяльності правоохоронних та правозахисних органів України	2
8	Тема 8. Основи трудового права України	
	Модульний контроль	2
	Разом	16

Питання самостійної роботи

1. Поняття сучасного конституціоналізму та його елементи.
2. Поняття конституції та її юридичні властивості.
3. Класифікація конституцій.
4. Функції конституції.
5. Конституційне право України як провідна галузь права.
6. Поняття, предмет і метод конституційного права України.
7. Джерела галузі конституційного права України.
8. Конституційно-правові відносини та їх структура.

9. Загальна характеристика суб'єктів конституційного права.
10. Правосуб'єктність Українського народу.
11. Громадянин України як суб'єкт конституційного права України.
12. Органи публічної влади як суб'єкти конституційного права України.
13. Конституційно-правовий статус національних меншин.
14. Поняття громадянства: загальна характеристика.
15. Принципи громадянства України.
16. Підстави та порядок набуття громадянства України.
17. Порядок та умови прийняття до громадянства.
18. Підстави та порядок припинення громадянства України. Порядок та умови виходу із громадянства України.
19. Поняття, категорії іноземців та особливості їх правового статусу.
20. Основні права, свободи та обов'язки іноземців та осіб без громадянства.
21. Особливості юридичної відповідальності іноземців та осіб без громадянства в Україні.
22. Поняття та особливості правового статусу біженців та осіб, що потребують тимчасового чи додаткового захисту. Забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб.
23. Головні етапи розвитку українського конституціоналізму.
24. Розробка і прийняття Конституції України 1996 р.
25. Конституційний процес на сучасному етапі.
26. Загальна характеристика Конституції України 1996 р.
27. Порядок внесення змін до Конституції України.
28. Поняття конституційного ладу України.
29. Україна як суверенна та незалежна держава: конституційно-правовий аспект.
30. Співвідношення державного і народного суверенітетів у конституційному праві України.
31. Гарантії державного суверенітету в Конституції України.
32. Конституційні засади міжнародної діяльності.
33. Акти міжнародного права в правовій системі України.
34. Україна як правова держава. Принцип верховенства права як складова конституційного ладу України.
35. Пряма дія норм Конституції України: конституційно-правовий аспект.
36. Конституційний принцип поділу державної влади в Україні.
37. Україна як соціальна держава: конституційно-правовий аспект.
38. Конституційні засади економічної системи.
39. Україна як демократична республіка: конституційно-правовий аспект.
40. Принцип народовладдя, форми реалізації народовладдя.
41. Принцип багатоманітності.
42. Конституційний лад та громадянське суспільство.
43. Поняття та види референдумів.
44. Предмет референдуму.

- 45.Порядок ініціювання референдуму громадянами та його призначення (проголошення) компетентними органами влади.
- 46.Порядок проведення всеукраїнського референдуму.
- 47.Юридична сила рішень, прийнятих на референдумі.
- 48.Конституційні засади розвитку національно-культурної сфери.
- 49.Правовий статус мов в Україні.
- 50.Принцип унітаризму та його закріплення в Конституції України. Ознаки унітарної держави.
- 51.Поняття та система адміністративно-територіального устрою, його принципи.
- 52.Поняття та особливості автономії в унітарній державі.
- 53.Конституційно-правовий статус АРК.
- 54.Загальна характеристика Конституції АРК.
- 55.Система органів влади АРК та їх компетенція.
- 56.Принцип гарантування місцевого самоврядування.
- 57.Поняття місцевого самоврядування та його система.
- 58.Особливості організації місцевого самоврядування на рівні області (району) та на рівні територіальних громад.
- 59.Поняття та функції державних символів України та їх нормативне закріплення.
- 60.Види державних символів України, їх стислий опис та порядок використання.

5. Індивідуальні завдання

Навчальним планом не передбачено

6. Методи навчання

Лекції, семінарські заняття, практична робота

7. Методи контролю

Модульний контроль, залік

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Робота на лекціях	0...1	5	0...5
Виконання і захист лабораторних (практичних) робіт	0...4	4	0...16
Модульний контроль	0...10	1	0...10
Змістовний модуль 2			
Робота на лекціях	0...1	11	0...11

Виконання і захист лабораторних (практичних) робіт	0...4	8	0...32
Модульний контроль	0...26	1	0...26
Усього за семестр			0...100

Білет для заліку складається з 2 теоретичних питань, і 1 практичного завдання (30 б + 30 б + 40 б) = 100 балів.

Під час складання семестрового *заліку* здобувач має можливість отримати максимум 100 балів.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Відповідно до п. 3.2. Положення про рейтингове оцінювання досягнень студентів у Національному аерокосмічному університеті ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» студенту можуть призначатися бали за інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, які нараховуються та можуть бути враховані у загальній оцінці за семестр. Бали зокрема можуть призначатися за такі активності, пов'язані з навчальною дисципліною, як:

- участь у науковому комунікативному заході (конференції, семінарі, круглому столі тощо) із написанням тез наукової доповіді за предметом навчальної дисципліни (20 балів);

- участь у другому турі Всеукраїнської олімпіади відповідного напрямку (20 балів);

- участь (прослуховування) не менше у 5 вебінарах, пов'язаних з навчальною дисципліною (3-15 балів);

- участь у тренінгу, пов'язаному з навчальною дисципліною (15 балів);

- проходження он-лайн курсу, пов'язаного з навчальною дисципліною (20 балів);

- участь та отриманні рейтингового місця у тематично пов'язаному із предметом навчальної дисципліни студентському конкурсі (30 балів);

- розробка та створення дидактичного матеріалу за тематикою предмету навчальної дисципліни (15 балів) (підтвердження - дидактичний матеріал);

- проведення правоосвітнього заходу із учнями шкіл та інших навчальних закладів за тематикою навчальної дисципліни (20 балів);

- написання реферату /презентації, доповіді (5 балів) з обов'язковою перевіркою на антиплагіат через систему Unichек (оригінальність тексту не менше 80 %);

- участь у не менше заходах, що проводяться студентськими професійними об'єднаннями за спеціальністю (5-15 балів);

- інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, за попереднім погодженням із науково-педагогічним працівником, який викладає навчальну дисципліну.

Семестровий контроль (іспит/залік) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до іспиту/заліку. Під час складання семестрового іспиту/заліку студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Білет для заліку складається з двох теоретичних питань (60 балів) і одного практичного (40 балів)

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

9. Політика навчального курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків. Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Дотримання вимог академічної доброчесності студентами під час вивчення навчальної дисципліни. Під час вивчення навчальної дисципліни студенти мають дотримуватися загальноприйнятих морально-етичних норм і правил поведінки, вимог академічної доброчесності, передбачених «Положенням про академічну доброчесність Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<https://khai.edu/assets/files/polozhennya/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>). Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання джерел, списування, втручання в роботу інших студентів

становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. При виконанні індивідуальної самостійної роботи до захисту допускаються реферати, які містять не менше 60 % оригінального тексту при перевірці на плагіат, есе – 70 %

Вирішення конфліктів. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, а також правила етичної поведінки регламентуються «Кодексом етичної поведінки в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<https://khai.edu.ua/university/normativna-baza/ustanovchi-dokumenti/kodeks-etichnoi-povedinki/>).

10. Методичне забезпечення

1. Опорний конспект лекцій
2. Навчально-методичне забезпечення дисципліни (НМКД); <https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=4185>

11. Рекомендована література

Базова

1. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 р. // Офіц. вісн. України. - 1998. - № 13. - С. 270-302.
2. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13.01.2011 р. № 2939-УІ // Відом. Верхов. Ради України. - 2011. - № 32. - Ст. 314.
3. Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні: Закон України від 11.12.2003 р. № 1382-IV // Офіц. вісн. України. - 2004. - №1. - Ст. 4.
4. Рішення Конституційного Суду України від 14.11.2001 р. №15-рп/2001 (справа щодо прописки)
5. Про військовий обов'язок і військову службу: Закон України від 31.01.1992 р. № 2232-ХІІ // Офіц. вісн. України. - 1992. - № 18. - Ст. 237.
6. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-ХІІ 1992. - № 48. - Ст. 650.
7. Про свободу совісті та релігійні організації: Закон України від 23.04.1991 р. № 987-ХІІ
8. Про благодійну діяльність та благодійні організації: Закон України від 05.07.2012 р. № 5073-УІ // Офіційний вісник України. - 2013. - № 9. - Ст. 325.
9. Про громадські об'єднання: Закон України від 22.03.2012 р. № 4572-УІ // Там же. - 2012. - № 30. - Ст. 1097.
10. Про молодіжні та дитячі громадські організації: Закон України від 01.12.1998 р. № 281-ХІУ // Відом. Верхов. Ради України. - 1999. - № 1. - Ст. 2.

11. Про політичні партії в Україні: Закон України від 05.04.2001 № 2365 -III // Там же. - 2001. - № 23. - Ст. 118.

12. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності: Закон України від 15.09.1999 р. № 1045-XIV // Там же. - 1999. - № 45. - Ст. 397.

13. Рішення Конституційного Суду України (справа про молодіжні організації) від 13 грудня 2001 року № 18-рп/2001 // Офіційний вісник України. - 2002. - № 51. - Ст. 2310. - С. 466.

14. Рішення Конституційного Суду України (справа про утворення політичних партій в Україні) від 12 червня 2007 року № 2-рп/2007 // Офіційний вісник України. - 2007. - № 54. - Ст. 2183. - С. 90.

15. Рішення Конституційного Суду України у справі щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 4 розділу VII «Прикінцеві положення» Закону України «Про Державний бюджет України на 2011 рік» № 20-рп/2011 від 26.12.2011 р.

16. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 р. // Офіц. вісн. України. - 1998. - № 13. - Ст. 270.

17. Про безоплатну правову допомогу; Закон України від 02.06.2011 р. № 3460-VI // Відом. Верхов. Ради України. - 2011. - № 51. - Ст. 577.

18. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23.02.2006 р. № 3477-IV // Там же. - 2006. - № 30. - Ст. 260.

19. Про забезпечення права на справедливий суд: Закон України від 12 лютого 2015 р. № 192- VIII // Офіційний вісник України. - 2015. - № 17. - Ст. 447.

20. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини: Закон України від 23.12.1997 р. // Відом. Верх. Ради України. - 1998. - № 20. - Ст. 99.

21. Букач В. Зміст конституційних політичних прав і свобод громадян // Право України. - 2001. - № 9. - С. 21-23.

22. Васильківська І. Монографія з проблем забезпечення соціально-економічного та політичного розвитку України // Юридична. Україна. - 2006. - №8. - С. 100-101.

Допоміжна

1. Олійник А. Ю. та ін. Теорія держави і права: Навчальний посібник. - К.: Юрінком Інтер, 2001. - 176 с.

2. Основи правознавства України: Навчальний посібник. Вид. четверте, доповн. та перероблене. / Ківалов С. В., Музиченко П. П., Крестовська Н. М., Крижанівський А. Ф. - Х.: Одісей, 2004. - 368 с.

3. Основи правознавства: Навчальний посібник / За заг. ред. П.І. Гнатенко. -К.: Юридична книга, 2004. -320с.

4. Основи правознавства: Навчальний посібник / Під заг. ред. В.П. Пастухова. -К.: Алерта. 2005. -377с.

5. Погребной И. М. Теория права: Учебное пособие. 3-е изд., испр. и доп. - Х.; 2003. - 128 с.

6. Правознавство: Підручник / За ред. В. В. Копейчикова. - 7-е вид., стер. - К.: Юрінком Інтер, 2003. - 736 с.

7. Правознавство: Навчальний посібник / За загл. ред. П.В.Мельника. - Ірпінь. 2003. - 409 с.

8. Прокопенко В. І. Трудове право України: Підручник. Видання третє, пер. та доп. - Х.: Консум, 2002. - 528 с.

9. Савченко А.В. Сучасне кримінальне право України: Курс лекцій / А.В. Савченко, В.В. Кузнецов, О.Ф. Штанько. -К.: Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2005. - 640с.

12. Інформаційні ресурси

1. www.rada.gov.ua - офіційний сайт Верховної Ради України.
2. www.kmu.gov.ua -офіційний сайт Кабінету Міністрів України.
3. <https://www.dcz.gov.ua/>. – офіційний сайт Державної служби зайнятості
4. <https://www.msp.gov.ua/> - офіційний сайт Міністерства соціальної політики України
5. <http://www.president.gov.ua/>. - Президент України: офіційне інтернет-представництво.
6. www.library.ukma.kiev.ua - електронний каталог наукової бібліотеки НаУКМА.

ДОДАТОК

Перелік галузей знань, спеціальностей та освітніх програм, за якими відбувається підготовка здобувачів в університеті

Галузі знань: 02 Культура і мистецтво, 03 Гуманітарні науки, 05 Соціальні та поведінкові науки, 07 Управління та адміністрування, 08 Право, 10 Природничі науки, 11 Математика та статистика, 12 Інформаційні технології, 13 Механічна інженерія, 14 Електрична інженерія, 15 Автоматизація та приладобудування, 16 Хімічна та біоінженерія, 17 Електроніка та телекомунікації, 19 Архітектура та будівництво, 27 Транспорт, 28 Публічне управління та адміністрування, 29 Міжнародні відносини

Спеціальності: 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа, 035 Філологія, 051 Економіка, 053 Психологія, 071 Облік і оподаткування, 072 Фінанси, банківська справа та страхування, 073 Менеджмент, 075 Маркетинг, 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, 081 Право, 101 Екологія, 103 Науки про Землю, 113 Прикладна математика, 121 Інженерія програмного забезпечення, 122 Комп'ютерні науки, 123 Комп'ютерна інженерія, 124 Системний аналіз, 125 Кібербезпека, 126 Інформаційні системи та технології, 131 Прикладна механіка, 133 Галузеве машинобудування, 134 Авіаційна та ракетно-космічна техніка, 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка, 142 Енергетичне машинобудування, 144 Теплоенергетика, 151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології, 152 Метрологія та інформаційно-вимірвальна техніка, 153 Мікро- та наносистемна техніка, 163 Біомедична інженерія, 172 Телекомунікації та радіотехніка, 173 Авіоніка, 193 Геодезія та землеустрій, 272 Авіаційний транспорт, 274 Автомобільний транспорт, 281 Публічне управління та адміністрування, 292 Міжнародні економічні відносини

Освітні програми: Інформаційна, бібліотечна та архівна справа, Прикладна лінгвістика, Економіка підприємства, Психологія, Облік і оподаткування, Фінанси, банківська справа та страхування, Менеджмент, Логістика, Управління проектами, Маркетинг, Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, Право, Екологія та охорона навколишнього середовища, Космічний моніторинг Землі, Обчислювальний інтелект, Інженерія програмного забезпечення, Інформаційні технології проектування, Комп'ютеризація обробки інформації та управління, Інтелектуальні системи та технології, Комп'ютерні технології в біології та медицині, Комп'ютерні системи та мережі, Програмовні мобільні системи та Інтернет речей, Системне програмування, Системний аналіз і управління, Безпека інформаційних і комунікаційних систем, Інформаційні системи та технології підтримки віртуальних середовищ, Розподілені інформаційні системи, Штучний інтелект та інформаційні системи, Динаміка і міцність машин, Роботомеханічні системи та логістичні комплекси, Комп'ютерний інжиніринг, Авіаційні двигуни та енергетичні установки, Безпілотні літальні комплекси, Проектування та виробництво композитних конструкцій, Проектування, виробництво та сертифікація авіаційної техніки, Ракетні двигуни та енергетичні установки, Супутники, двигуни та енергетичні установки. Інженерно технічний переклад, Технології виробництва авіаційних двигунів та енергетичних установок, Комп'ютерно-інтегроване управління в енергетиці, Нетрадиційні та відновлювані джерела енергії, Газотурбінні установки і компресорні станції, Енергетичний менеджмент, Інженерія мобільних додатків, Комп'ютерні системи технічного зору, Комп'ютерні технології проектування та виробництва, Комп'ютерно-інтегровані технологічні процеси і виробництва, Інтелектуальні інформаційні вимірвальні системи, Якість, стандартизація та сертифікація, Мікро- та наносистемна техніка, Біомедична інженерія, Інформаційні мережі зв'язку, Радіоелектронні пристрої, системи та комплекси, Системи автономної навігації та адаптивного управління літальних апаратів, Геоінформаційні системи і технології, Інтелектуальні транспортні системи, Технічне обслуговування та ремонт повітряних суден і авіадвигунів, Автомобілі та автомобільне господарство, Публічне управління та адміністрування, Міжнародна економіка.